

JĒKABPILS NOVADA KALNA BIBLIOTĒKA

Bibliotēkas adrese: “Atvari”, Vidsala, Kalna pagasts, Jēkabpils novads

Bibliotēkas darba laiks: Pirmdienās 8.30 – 16.30
Trešdienās 9.00 – 17.00
Piektdienās 9.00 – 17.00

Tālrunis uzziņām: 26489210

E – pasts: kalna.biblioteka@edu.jekabpilsnovads.lv;
zane.caune@edu.jekabpils.lv

Bibliotēka atrodas vienā ēkā ar pagasta pārvaldi. Kalna bibliotēka atvērta 1946. gadā. Tās dibinātājs toreizējais Vidsalas pamatskolas skolotājs Lejnieks, kurš bibliotēkas izveidei ziedojis savas personīgās grāmatas, kā arī vācis grāmatas kā dāvinājumus bibliotēkai no skolēnu vecākiem.

2018. gadā notika Jēkabpils novada bibliotēku reorganizācija. Ar Jēkabpils novada domes 2028. gada 29. novembra lēmumu Nr. 283 (protokols Nr.15, 1. punkts) “Par izmaiņām Jēkabpils novada publisko bibliotēku darbībā”, tika nolemts Kalna bibliotēkai pievienot Kalna pagasta Mežzemes bibliotēku, izveidojot kā Kalna bibliotēkas struktūrvienību ar bibliotekāriem pakalpojumiem, nosakot amata vienības – Kalna bibliotēkas vadītājs ar slodzi 0,6 un kalna bibliotēkas struktūrvienības bibliotekārs ar slodzi 0,4.

Pamatojoties uz Jēkabpils novada domes 26.11.2020. lēmumu Nr. 381 (protokols Nr. 17, 22. punkts) bijusī Kalna bibliotēkas struktūrvienība Dubultos pārtapusi par Kalna bibliotēkas nodaļu Dubultos.

Ar 2022. gada 1. janvāri bibliotēkas vadītāja pienākumus veic viens darbinieks sniedzot bibliotēkāros pakalpojumus Kalna bibliotēkā – 3 dienas nedēļā un nodaļā Dubultos 2 dienas nedēļā. Bibliotēkas vadītājai slodze – 1,0.

Bibliotēkas nodaļas adrese: “Zītari”, Dubulti, Kalna pagasts, Jēkabpils novads.

Ieskats Kalna bibliotēkas vēsturē

Bibliotēkas izveidošanas sākums meklējams ap 1945.gadu. Vidsalas pamatskolā, kas atradās pie Priekulānu ezera, strādāja **Pēteris Lejnietis**, jau gados vecs skolotājs. Nācis no Kurzemes puses. Mācījies skolotāju seminārā. 1.pasaules kara laikā mācījies kara skolā un bijis oficiārs armijā. Pēc kara, strādājis par skolotāju Vidsalas pamatskolā, turpat arī dzīvojis augšas stāva istabā.

Viņam, kā jau visiem veco laiku skolotājiem, ļoti rūpēja tautas izglītības darbs. Skolotājs Pēteris Lejnietis sapņoja par bibliotēkas izveidošanu ciemā. Pēc mācību stundām viņš ar mugursomu plecos apstaigāja gan tuvās, gan tālās mājas un vāca grāmatas kā ziedojumus, lai varētu izveidot bibliotēku. Viņa neatlaidīgais, pacietīgais darbs deva augļus – pamazām grāmatu krājums vairojās un nu jau vajadzēja domāt par telpām, kur tās novietot. Tumšu ģimene Ezerpriekulānos piedāvāja savā mājā telpu grāmatu novietošanai. Nenogurdināmais skolotājs ne tikai vāca grāmatas, bet arī pats tās izsniedza lasītājiem.

Kalna ciema padomes izpildkomiteja pieņēma lēmumu, ka tiek oficiāli nodibināta ciema bibliotēka un Pēteris Lejnietis apstiprināts par bibliotēkār. Diemžēl šo lēmumu bibliotēkai nav izdevies atrast. Pirmais ieraksts bibliotēkas inventāra grāmatā izdarīts 1946.gadā.

Pēc aiziešanas pensijā 1951.gadā, Pēteris Lejnietis dzīvojis turpat Ezerpriekulānos. Miris 1956.gadā. Apglabāts Kalna pagasta Ērgļu kapos.

Pēc tam ļoti īsu laiku (no 1951.g. jūlija līdz 1952.g. februārim) bibliotēkā strādāja **Cilda Dzeguze** no Kalna ciema „Mālejām”.

1952.gada februārī par bibliotēkas vadītāju tiek pieņemts **Jāzeps Pudulis**, puisis no Latgales. Bibliotēkas grāmatu fonds jau pieaudzis. Jāgādā inventārs, plaukti, arī plašākas

telpas, kur iekārtot bibliotēku. Ciema padomes izpildkomiteja panāk vienošanos ar kolhoza „Vidsala” valdi un bibliotēkai tiek ierādītas telpas kolhoza kantorī „Upespriekulānos”.

Jāzeps Pudulis bibliotēkā nostrādāja trīs gadus – līdz 1954.gadam, tad pārcēlās uz Saulkrastiem. (Skat. arī grāmatu - Pudulis, Jāzeps. Zemes spēks)

1954.gada februārī bibliotēku pārcēla uz Kalna ciema padomes ēkas telpām „Atvaros”. Bibliotēka sākumā atradās mājas otrajā stāvā. Bija viena neliela istabiņa bibliotekāra darbam un otra grāmatu krātuvei (bez logiem uz āru). Bibliotēkas vadītājs bija **Jānis Pormalis** no Kalna ciema „Kakstēm”. Pormalis bibliotēkā nostrādāja vienu gadu.

No 1955.gada 14.janvāra par bibliotēkas vadītāju sāka strādāt **Liberts Vecmuktāns**. Viņš bibliotēkā nostrādāja līdz 1963.gadam.

Šajos gados (1959.g.) tika izbrīvētas un izremontētas telpas ēkas 1.stāvā un bibliotēka pārcēlās uz tām. Šajās telpās tā atrodas arī tagad. (Skat. L.Vecmuktāna atmiņu apkopojumu „No pagātnes uz nākotni”)

Liberts Vecmuktāns dzimis 1924.gada 21.septembrī Ilūkstes apriņķa Bebreņu pagastā. Mācījies Bebreņu 6-klasīgajā pamatskolā, Ilūkstes vidusskolā un Rēzeknes pedagogiskajā skolā. Iesaukts krievu armijā 1944.gadā. Pēc kara strādājis Bebreņu 7 gadīgajā skolā par skolotāju un Tadenavā Celminieku pamatskolā par pārzini. Pēc mazo lauku skolu likvidēšanas maina profesiju un sāk strādāt par bibliotekāru Kalna ciema bibliotēkā. No 1965.gada līdz aiziešanai pensijā 1985.gadā Liberts Vecmuktāns bija Kalna ciema padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs. Līdz mūža beigām viņš dzīvoja tajā pašā mājā „Atvaros”, kur joprojām atrodas gan pagasta pārvalde, gan arī bibliotēka. Miris 2012.gada 3.decembrī. Apglabāts Kalna pag. Ērgļu kapsētā.

No 1963.gada līdz 1970.gadam bibliotēku vadīja **Gaida Mikola** (dzim. **Stroža**), dzimusi 1938.gadā Dignājā. Viņa jau agrāk bija strādājusi Kalna ciemā - izpildkomitejā par sekretāri, pēc tam Dignājā par bibliotēkas vadītāju. Strādājot Kalna ciema bibliotēkā, Gaida neklātienē pabeidza augstskolu ar specialitāti bibliotekārajā darbā. No 1970.gada strādāja Jēkabpils rajona centrālajā bibliotēkā kā metodiskā darba vadītāja, vēlāk – Jēkabpils pilsētas bērnu bibliotēkā.

No 1970.gada 1.jūlija līdz 2021. gada 3. novembrim bibliotēku vadīja **Maruta Orbidāne** (dzim. **Vecmuktāne**). Dzimusi 1959. gada 29. oktobrī Rubenes pagasta Tadenavas "Celminiekos" Liberta un Veronikas Vecmuktānu ģimenē. Marutas dzimtā vieta bija kaimiņos Raiņa dzimtajām mājām. Kā pats dzejnieks ir teicis, ka Tadenavā Laimes māte ir lēmusi viņa likteni, arī Maruta bija ļoti iemīlējusi un iedvesmojusies no viņa darbiem. Varbūt arī tāpēc viņas dzīve vienmēr bija saistīta ar literatūru un grāmatām. Marutas Orbidānes pirmā un vienīgā darba vieta no 1970. gada 1. jūlija bija Kalna pagasta bibliotēka, kur viņa nostrādāja 51 gadu. Viņa bija sava aroda meistare un pienākumus veica ar lielu mīlestību un

profesionalitāti. Marutas sirdslieta bija novadpētniecība. Kopā ar domubiedriem milzīgu darbu bija ieguldījusi Aleksandra un Jāņa Grīnu dzimtas kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā, saglabāšanā un popularizēšanā. Mirusi 2021. gada 3. novembrī, apglabāta Kalna pag. Ērgļu kapsētā.

No 2022. gada 1. janvāra Kalna bibliotēku un bibliotēkas nodaļu Dubultos vada **Zane Caune** (dzim. Kalve–Vaivode). Bibliotēkas vadītājai slodze – 1,0. Bibliotēkas apmeklētājus apkalpojot šādā grafikā: 3 dienas nedēļā Kalna bibliotēkā un 2 dienas nedēļā nodaļā Dubultos.

Bibliotēkas pastāvēšanas gados tās nosaukums vairākkārt mainījies. Līdz 1954.gadam bibliotēka saucās – Vidsalas ciema bibliotēka, pēc tam – Kalna ciema bibliotēka. Bibliotēku centralizācijas gados (1976. – 1990.) tā sākumā bija Jēkabpils rajona Centrālās bibliotēkas filiāle Nr.22, vēlāk – Jēkabpils RCBS Kalna bibliotēka. Atmodas sākumā 1991.gadā bibliotēka ieguva nosaukumu – Kalna pagasta bibliotēka. Pēc administratīvi teritoriālās reformas 2009.gadā, kuras rezultātā bibliotēka tika iekļauta Jēkabpils novadā, tās nosaukums ir – Jēkabpils novada Kalna bibliotēka.

2005.gadā bibliotēkā tika veikts kapitālais remonts – nomainīta elektroinstalācija un apgaismes ķermeņi, siltinātas sienas, nomainīti logi, ielikts jauns grīdas segums, pārmūrēta krāsns. 2006. gadā izremontēta un bibliotēkai piešķirta atsevišķa telpa datorlasītavai.

2007. gada 29.jūnijā bibliotēka tika akreditēta, piešķirot tai vietējās nozīmes bibliotēkas statusu.

2011. gadā ar Jēkabpils novada domes un VAS „Latvijas Valsts meži” atbalstu Kalna pagastā tika ierīkota un 14.septembrī atklāta piemiņas vieta mūsu dižajam novadniekam rakstniekam Aleksandram Grīnam. Netālu no šīs piemiņas vietas esošajā Doktorātā izvietota rakstnieka piemiņai veltīta pastāvīga izstāde, kuras sagatavošanā un veidošanā aktīvu dalību ņēma arī bibliotēka.

2012.gada 10.augustā bibliotēka tiek akreditēta atkārtoti, piešķirot tai vietējās nozīmes bibliotēkas statusu.

2015.gadā notiek bibliotēkas telpu paplašināšanās – tiek izremontēta un bibliotēkai piešķirta telpa, kurā līdz tam atradās Lattelecom telefonu sakaru iekārtas. Vēsturiski šī telpa jau kādreiz (apm. līdz 1960.gadu beigām) piederēja bibliotēkai, tanī atradās grāmatu fonds. (Skat. arī bijušās bibliotēkas vadītājas Gaidas Mikolas (Strožas) atmiņas).

Iegādāti jauni plaukti un uz jauniegūto telpu pārvietots bērnu grāmatu fonds, kā arī novadpētniecības materiālu krājums un periodiskie izdevumi.

2017.gadā tiek likvidēta Kalnaciema pasta nodaļa un arī šī telpa tiek piešķirta bibliotēkai. Veikts remonts, iegādātas mēbeles. 2018. gadā tiek pabeigta iekārtošana. Šeit tiek izvietots uzziņu un novadpētniecības literatūras krājums, kā arī iekārtota vieta lasītavai. Šinī telpā reizi nedēļā notiek arī rokdarbnieču pulciņa nodarbības.

Ar Jēkabpils novada domes 2018.g. 29.novembra lēmumu nr.283. „Par izmaiņām Jēkabpils novada bibliotēku darbībā” no 2019.gada 1.februāra tiek likvidēta Kalna pagasta Mežzemes bibliotēka. Tā tiek pārveidota par Kalna bibliotēkas struktūrvienību Dubultos. Šeit bibliotēkā strādāja ar slodzi 0.4 – 2 darba dienas nedēļā. Kalna bibliotēkas vadītājam „Atvaros” slodze bija 0.6 – 3 darba dienas nedēļā.

2019.gada 17. septembrī bibliotēka akreditēta atkārtoti, piešķirot tai vietējās nozīmes bibliotēkas statusu.

2020.gadā Kalna bibliotēka ar struktūrvienību Dubultos piedzīvojusi jaunas izmaiņas. Ar Jēkabpils novada domes 26.11.2020. lēmumu Nr.381 (protokols Nr.17, 22.punkts) “Par izmaiņām Jēkabpils novada publisko bibliotēku darbībā” nolemts veikt novada bibliotēku reorganizāciju, pievienojot tās kā struktūrvienības Jēkabpils novada Kultūras pārvaldei. Bijusī Kalna bibliotēkas struktūrvienība Dubultos izmaiņu rezultātā ir pārtapusi par Kalna bibliotēkas nodaļu Dubultos. Bibliotēkas un tās nodaļas pakalpojumi, amatu slodzes un darba laiki paliek nemainīgi. Izmaiņas stājas spēkā no 01.01.2021.

Ar 2022.gada 1.janvāri Jēkabpils novada bibliotēkās tiek ieviests centralizētās darbības modelis. Izveidots vienots bibliotēku tīkls un arī Kalna bibliotēka ir Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas struktūrvienība.

Ar 2024. gada 1. janvāri bibliotēkas vadītāja pilda arī klientu apkalpošanas speciālista pienākumus.

Bibliotēkas automatizācija

21.gadsimtā bibliotēkas darbā notiek nozīmīgas pārmaiņas. Tās loma un vieta sabiedrības dzīvē arvien pieaug. Bibliotēka vairs nav tikai grāmatu krātuve, bet tai jāsniedz plaši informācijas pakalpojumi, izmantojot mūsdienīgus komunikācijas līdzekļus. Sāk īstenoties LNB projekta sadaļa *Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma jeb Gaismas tīkls*. Arī Kalna pagasta bibliotēkā ienāk internets un datori.

2000.gada augusts – bibliotēkas vadītāja apgūst datorzinību pamatus Jēkabpils galvenās bibliotēkas organizētajos Datorzinībuursos.

2003.gada janvāris – ar pagasta pašvaldības gādību bibliotēkā tiek ierīkots pastāvīgais interneta pieslēgums, pašvaldība bibliotēkai piešķir vienu lietotu datoru un krāsu printeri.

2004.gads – bibliotēka iesaistās SIA ‘Komerccentrs DATI grupa’ un VA ‘Kultūras informācijas sistēmas’ kopīgajā projektā par Normatīvo Aktu Informācijas Sistēmas (NAIS) piedāvājumu bibliotēkām. Pagasta pašvaldība abonē bibliotēkai NAIS ar projektā piedāvātajām atlaidēm.

2004.gada oktobris – uzņēmums ‘Lattelekom’ dāvina bibliotēkai lietotu datoru. Tas notiek Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta fonda organizētās akcijas ‘Uzdāvinu datoru savai bibliotēkai!’ ietvaros, kuru atbalsta uzņēmumi ‘Microsoft’, Tilde, Microlink Latvia, Panda Software Latvia. Bibliotēka saņem arī programmatūru un Tildes dāvāto Letonikas gada abonementu.

Pagasta pašvaldības vadītāja un bibliotēkas vadītāja piedalās akcijas atklāšanas pasākumā, kurš notiek 6.oktobrī Siguldā.

2005.gada marts – Valsts Vienotās bibliotēku informācijas sistēmas (VVBIS) projekta realizēšanas ietvaros bibliotēkā tiek izveidots lokālais tīkls četrām datoru vietām un bibliotēka saņem pirmo jauno datoru.

2006.gada 15.februāris – VVBIS projekta realizēšanas ietvaros bibliotēka saņem divus jaunus datorkomplektus.

2006.gada 30.maijs - VVBIS projekta ietvaros bibliotēkā tiek veikta interneta pieslēguma uzlabošana.

2006.gads – pagasta pašvaldība par saviem līdzekļiem izremontē un piešķir bibliotēkai atsevišķu telpu interneta lasītavai.

2007.gada 20.februāris – sakarā ar to, ka ar 2007.gada 1.janvāri izdarīti grozījumi Bibliotēku likumā, kas nosaka, ka bibliotēkās jānodrošina bezmaksas pieeja internetam un vispārpieejamiem elektroniskās informācijas resursiem, kā arī datoru izmantošanu bez maksas, pagasta padomes sēdē tiek pieņemts lēmums par interneta un datoru **bezmaksas** izmantošanas kārtību bibliotēkā.

2008.gads – bibliotēkai VVBIS projekta ietvaros tiek iegādāts bibliotēku informācijas sistēmas modulis Alise 4i. Sākas darbs pie iespieddarbu ievadišanas elektroniskajā kopkatalogā un lietotāju reģistrācijas kopējā lietotāju reģistrācijas datu bāzē.

2008.gads – Latvijas Valsts un Bila un Melindas Geitsu fonda līdzfinansētā projekta „Trešais tēvadēls” ietvaros bibliotēka saņem 3 jaunus datorkomplektus, krāsu multifunkcionālo iekārtu, 2 Web kameras, kā arī ātrgaitas bezvadu internetu.

2009.gads - tiek uzsākta iespieddarbu automatizēta izsniegšana/saņemšana.

2009.gads – Jēkabpils novada pašvaldības dome apstiprina bibliotēkas **datorlietošanas noteikumus**, maksas pakalpojumu izcenojumus, kā arī bibliotēkas nolikumu un bibliotēkas lietošanas noteikumus.

2010.gads – pilnībā pabeigta bibliotēkas krājumā esošo iespieddarbu ievadīšana elektroniskajā kopkatalogā.

Kalna bibliotēkas vadītāja Zane Caune